

CONSILIUL NAȚIONAL PENTRU COMBATEREA DISCRIMINĂRII

AUTORITATE DE STAT AUTONOMĂ

HOTĂRÂREA nr. 795 din 06.11.2019.

Dosar nr.: 698/2018

Petiția nr.: 6294/12.10.2018

Petentă: ...

Reclamat: Patriarhia Română – Arhiepiscopia Bucureștilor –Sectorul Cimitire, Monumente și Servicii Funerare

Obiect: pierderea locului de veci pe motiv ca a aderat la un alt cult

I. Numele, domiciliul sau reședința părților

Numele, domiciliul, reședința sau sediul petentei

1.

Numele, domiciliul, reședința sau sediul părților reclamate

2. Patriarhia Română – Arhiepiscopia Bucureștilor –Sectorul Cimitire, Monumente și Servicii Funerare cu sediul în Calea Șerban Vodă, nr. 31, sector 4

II. Obiectul sesizării și descrierea presupusei fapte de discriminare

8. Sesizarea petentei vizează pierderea locului de veci pe motiv că a aderat la un alt cult.

III. Procedura de citare

9. În temeiul art. 20 alin.4 din O.G. nr.137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, cu modificările și completările ulterioare, republicată, părțile au fost citate pentru data de 08.11.2018.

10. Procedura legal îndeplinită.

IV. Susținerile părților

Susținerile petentei

11. Petenta susține că aparține cultului religios Baptist, are două locuri de veci în Cimitirul Parohiei Sf Gheorghe Progresul 1, sector 4 București, și-a înmormântat soțul, mama și bunicul în acest cimitir, iar din 2018 i s-a emis un nou contract de concesiune prin care se stipulează următoarele: *“Dacă unul din concesionari a trecut de la cultul Creștin Ortodox la un alt cult, nu mai poate fi înmormântat între decedații ortodocși și pierde dreptul său de concesiune (art. 40 din Regulamentul de organizare și funcționare a cimitirelor)”*.

Astfel, petenta susține că este discriminată pe criteriul religiei la care a aderat și solicită CNCD constatarea și sancționarea faptei de discriminare.

Susținerile reclamațiilor

12. Arhiepiscopia Bucureștilor solicită respingerea petiției ca neîntemeiată din următoarele motive: petenta a prezentat Actul de concesiune nr. 54/2018, emis de parohia Sf. Gheorghe Progresul 1, act din care reiese foarte clar că în calitate de concedent a 1/3 din dreptul de concesiune asupra celor 2 locuri de veci, a semnat acest Act, în care se stipulează datoria ei de a cunoaște prevederile Regulamentului pentru organizarea și funcționarea cimitirelor eparhiale, parohiale și mănăstirești.

Prevederile art. 40 din Regulament stabilesc, datorită caracterului de bun sacru al cimitirelor parohiale, că dacă unul dintre concesionarii unui loc de înmormântare a trecut la un alt cult, acesta nu mai poate fi înmormântat între decedații artodocși, iar la decesul lui se va proceda conform art. 39 din Regulament, care prevede că în cimitirele ortodoxe pot fi înmormântați și decedați neortodocși dacă cultul de care aparțin nu are cimitir propriu și dacă nu există cimitir comunal, dar înhumarea acestora se va face în parcele separate, stabilite de Consiliul Parohial

În cazul de față, cimitirul menționat nu are, din lipsă de spațiu, parcelă destinată înmormântării eterodocșilor, însă Primăria Generală București, prin departamentul ACCU, poate pune la dispoziție un loc de înmormântare.

Regulamentul pentru organizarea și funcționarea cimitirelor eparhiale, parohiale și mănăstirești din cuprinsul eparhiilor Bisericii Ortodoxe Române se referă, așa cum îi spune și numele, la cimitirele proprietatea sau aflate în administrarea parohiilor și mănăstirilor ortodoxe, nu la cele aparținând autorităților publice locale sau la cele private.

Dreptul de concesiune la care se face referire este un drept patrimonial, condiționat de respectarea regulilor stabilite de către cultul proprietar, între care aspectele care privesc religia sunt considerate foarte importante, tocmai datorită specificului religios al proprietarului cimitirului. Ar fi total neproportional limitarea, pentru un interes privat, a autonomiei și a dreptului de proprietate, mai ales în condițiile în care abordarea Bisericii Ortodoxe Române este echilibrată, corectă, admite excepții și particularizări.

Chiar și în cimitirele autorităților administrației publice locale există, conform legislației în vigoare, obligația sectorizării confesionale, potrivit art. 28 al.5 din legea nr.489/2006: Cimitirele comunale sau orașenești se organizează astfel încât să aibă sectoare corespunzătoare pentru fiecare cult recunoscut, la cererea cultelor ce funcționează în localitatea respectivă.

V. Motivele de fapt și de drept

13. În fapt, Colegiul Director reține o posibilă faptă de discriminare săvârșită de patriarhia Română prin prevederile Regulamentului de organizare și funcționare a cimitirelor eparhiale. (pierderea locului de veci în situația în care părăsești credința creștin ortodoxă).

14. În drept, potrivit dispozițiilor **art.63 din Procedura Internă de Soluționare a Petițiilor și Sesizărilor**, care prevăd „(1) Colegiul director se va pronunța mai întâi asupra excepțiilor de procedură, precum și asupra celor de fond care nu mai necesită, în tot sau în parte, analizarea în fond a petiției”. Colegiul urmează să se pronunțe cu prioritate asupra excepției tardivității, excepție invocată de către partea reclamată.

Luând act de plângere precum și de obiectul acesteia, astfel cum este formulat, Colegiul urmează să **analiza excepția tardivității introducerii sesizării** la Consiliul Național pentru Combaterea Discriminării. Corelativ circumstanțierii faptelor racione temporis, Colegiul Director constată că, în speță, alegația săvârșirii faptelor de discriminare este strâns legată de un cumul de acte sau fapte ce s-au desfășurat pe parcursul unei perioade de timp. Colegiul director

urmează a constata faptul că este vorba despre o faptă continuă, urmând a respinge excepția invocată.

Coroborat actului normativ care reglementează prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare precum și atribuțiile și domeniul de activitate al Consiliului Național pentru Combaterea Discriminării, Colegiul director trebuie să analizeze în ce măsură obiectul petiției este de natură să cadă sub incidența prevederilor O.G. nr.137/2000, republicată, cu modificările și completările ulterioare. Astfel, Colegiul director analizează în strânsă legătură în ce măsură obiectul unei petiții întrunește, în prima instanță, elementele art. 2 al O.G. nr.137/2000, republicată, cuprins în Capitolul I Principii și definiții al Ordonanței și subsecvent, elementele faptelor prevăzute și sancționate contravențional în Capitolul II Dispoziții Speciale, Secțiunea I-VI din Ordonanță. În măsura în care se reține întrunirea elementelor discriminării, așa cum este definită în art. 2, comportamentul în speță atrage răspunderea contravențională, după caz, în condițiile în care sunt întrunite elementele constitutive ale faptelor contravenționale prevăzute și sancționate de O.G. nr. 137/2000, republicată.

O.G. nr. 137/2000 privind combaterea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, republicată, la art. 2 alin. 1 prevede: *„Potrivit prezentei ordonanțe, prin discriminare se înțelege orice deosebire, excludere, restricție sau preferință, pe bază de rasă, naționalitate, etnie, limbă, religie, categorie socială, convingeri, sex, orientare sexuală, vârstă, handicap, boală cronică necontagioasă, infectare HIV, apartenență la o categorie defavorizată, precum și orice alt criteriu care are ca scop sau efect restrângerea, înlăturarea recunoașterii, folosinței sau exercitării, în condiții de egalitate, a drepturilor omului și a libertăților fundamentale sau a drepturilor recunoscute de lege, în domeniul politic, economic, social și cultural sau în orice alte domenii ale vieții publice.”*

15. Pentru ca o faptă să fie calificată discriminatorie trebuie să îndeplinească următoarele condiții: a) existența unui tratament diferențiat a unor situații analoage sau omiterea de a trata în mod diferit situații diferite, necomparabile; b) existența unui criteriu de discriminare conform art. 2 alin. 1 din O.G. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, republicată, cu modificările ulterioare; c) tratamentul să aibă drept scop sau efect restrângerea, înlăturarea recunoașterii, folosinței sau exercitării, în condiții de egalitate, a unui drept recunoscut de lege; d) tratamentul diferențiat să nu fie justificat obiectiv de un scop legitim, iar metodele de atingere a aceluia scop să nu fie adecvate și necesare.

Reținând în coroborare cu aceste aspecte definiția discriminării, astfel cum este reglementată de articolul 2 alin.1 din O.G.137/2000 cu modificările și completările ulterioare, republicată, Colegiul director se raportează la modul în care sunt întrunite cumulativ elementele constitutive ale art. 2 din O.G. 137/2000. Pentru a ne situa în domeniul de aplicare al art. 2, alin. 1 *deosebirea, excluderea, restricția sau preferința* trebuie să aibă la bază unul dintre *criteriile* prevăzute de către art. 2, alin. 1, și trebuie să se refere la persoane aflate în *situații comparabile* dar care sunt tratate în *mod diferit* datorită apartenenței lor la una dintre categoriile prevăzute în textul de lege menționat anterior. Așa cum reiese din motivația invocată anterior, pentru a ne găsi în situația unei fapte de discriminare trebuie să avem două situații comparabile la care tratamentul aplicat să fi fost diferit. Subsecvent, tratamentul diferențiat trebuie să urmărească sau să aibă ca efect restrângerea ori înlăturarea recunoașterii, folosinței sau exercitării, în condiții de egalitate, a drepturilor omului și a libertăților fundamentale ori a drepturilor recunoscute de lege, în domeniul politic, economic, social și cultural sau în orice alte domenii ale vieții publice.

Astfel, prin prevederile Constituției, respectiv ale art. 29, alin 3 precum și potrivit prevederilor Legii nr. 489/2006 privind libertatea religioasă și regimul general al cultelor, statul român garantează respectarea autonomiei cultelor, recunoscându-le acestora rolul spiritual, educațional, social-caritabil, cultural și de parteneriat social.

Curtea Constituțională, prin Decizia nr. 448 din 7 aprilie 2011 a reținut, potrivit art. 29 alin. (3) din Legea fundamentală, *“Culte religioase sunt libere și se organizează potrivit statutelor proprii, în condițiile legii”*, ceea ce demonstrează că legiuitorul constituant a înțeles, în aplicarea principiului autonomiei cultelor, să lase la latitudinea acestora stabilirea unor reglementări specifice în ce privește organizarea și funcționarea lor.

Față de aceste aspecte, Colegiul director al CNCD reține dispozițiile Legii nr. 489/2006 privind libertatea religioasă și regimul general al cultelor, respectiv ale art. 28, alin. 1 care prevede *Unitățile locale ale cultelor pot avea și întreține, singure sau în asociere cu alte culte, cimitire profesionale pentru credincioșii lor. Cimitirele profesionale se administrează potrivit regulamentelor cultului deținător. Identitatea profesională a cimitirelor istorice este protejată de lege.*

Astfel, raportându-se la obiectul plângerii și la dispozițiile legale incidente, Colegiul director constată că plângerea nu intră sub incidența art. 2 din O.G. nr. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, cu modificările și completările ulterioare, republicată.

Față de cele de mai sus, în temeiul art. 20 alin. (2) din O.G. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, republicată, **cu unanimitate de voturi** ale membrilor prezenți la ședință,

COLEGIUL DIRECTOR HOTĂRĂȘTE:

1. nu pot fi reținute aspecte care intră sub incidența art.2 din Ordonanța de Guvern nr.137/2000, privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, cu modificările și aprobările ulterioare, republicată;

2. o copie a hotărârii se va transmite părților.

VI. Modalitatea de plată a amenzii

Nu este cazul

VII. Calea de atac și termenul în care se poate exercita

Prezenta hotărâre poate fi atacată la instanța de contencios administrativ, potrivit **O.G. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea faptelor de discriminare, republicată și Legii nr. 554/2004 a contenciosului administrativ.**

Membrii Colegiului director prezenți la ședință

ASZTALOS CSABA FERENC – Membru

DINCĂ ILIE – Membru

GHEORGHIU LUMINIȚA – Membru

JURA CRISTIAN – Membru

LAZĂR MARIA - Membru

Data redactării : 08.11.2019

**Hotărâre redactată și motivată de: Asztalos Csaba Ferenc
Angelica Paraschiv Gergely**

Notă: prezenta Hotărâre emisă potrivit prevederilor legii și care nu este atacată în termenul legal, potrivit **O.G. nr. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea faptelor de discriminare, republicată** și **Legii nr. 554/2004 a contenciosului administrativ**, constituie de drept titlu executoriu.